ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ 22 Νοεμβρίου 1923 Πορφυρίου μάρτυρ Σελήνη 15 ήμερών

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ — ΕΤΟΣ Η. — ΑΡΙΘ. 2137 — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50 — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΣ — ΓΡΑΦΕΙΑ: Δεωφόρος Γεωργίου τοῦ Α'.

ΝΕΑΙ ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ

Ἀσυμφωνίαν καὶ πάλιν παρουσιάζουν αἱ ἐξ Ἀθηνῶν χθεσιναὶ πληροφορίαι μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῆς φιλικῆς παρατάξεως. Τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων, εὑρεθὲν ἀνάμεσα εἰς τὴν πίεσιν τῶν σπευδόντων Δημοκρατικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἀφοριστηρίου τοῦ κ. Βενιζέλου, ἀφ' ἑτέρου, ἐδέχθη ἐν ἀρχῇ νὰ ἀφήσῃ ἕνα μέρος τῆς συντηρητικότητός του καὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν Δημοκρατίαν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ οἱ Δημοκρατικοὶ θὰ ἐγκατέλειπαν τὰς πολὺ προχωρημένας θέσεις των διὰ νὰ συναντηθοῦν μὲ αὐτὸ εἰς τὴν γραμμὴν τῆς ἐνιαίας παρατάξεως. Ἐοικοτοτρόπως ἐνομίσθη ὅτι ἡ ὀξύτης τῆς διαφορᾶς εἶχεν ἀμβλυνθεῖ κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν συνεργασίαν φιλελευθέρων καὶ Δημοκρατικῶν, χωρὶς μεγάλας καὶ οὐσιαστικὰς θυσίας εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἀντιλήψεις καμμιᾶς ἐκ τῶν δύο ὁμάδων. Ἡ λύσις αὐτὴ ἐφαίνετο καὶ ἦτο ἡ καλλιτέρα. Διαπηρυξεῖς τῶν Δημοκρατικῶν πεποιθήσεων ἐκ μέρους τῶν φιλικῶν πρὸς τὴν Ἐπανάστασιν ὁμάδων. Χωρὶς νὰ τίθεται πολιτειακὸν ζήτημα εἰς τὰς ἐκλογάς. Ἡ τίμη θὰ ἦτο ἀσφαλεστάτη καὶ περιφανής. Φυσικὰ εἰς μίαν Ἐθνοσυνέλευσιν τῆς ὁποίας ἡ μεγίστη πλειοψηφία θὰ ἀπεκλείετο ἀπὸ ἀεδηλωμένους Δημοκρατικοὺς ὅὲν ἦτο δυνατὸν εἰμὴ νὰ τεθῇ ἀμέσως τὸ πολιτειακὸν ζήτημα καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὁμοφώνως ἡ παρομοιμὴ του εἰς Δαΐκὸν δημοψήφισμα πρὸς ὁριστικὴν λύσιν. Αὐτὴ ἦτο ἡ γραμμὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο ὅτι θὰ συναντηθοῦν οἱ φιλελεύθεροι καὶ ἡ ὁμὰς τῶν Δημοκρατικῶν, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Βενιζέλου ἔπεσεν ὡς κεραυνὸς ἀνάμεσα εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν διαπληκτιζομένων φιλικῶν στοιχείων.

Μετ' ὀλίγον ὅμως, καὶ ὅταν ἡ πρώτη ἐντύπωσις παρῆλθεν, ἡ ἀδιαλλαξία τῆς Δημοκρατικῆς ὁμάδος ἤρχισεν ἐπανερχομένη. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βενιζέλου ἐδόθη ἑρμηνεία, ἐπιτρέπουσα ἐμμονὴν εἰς τὰς ἀρχικὰς ἀπόψεις τῶν Δημοκρατικῶν καὶ ναὶ μὲν ἡ ἰδέα τοῦ προσκλητικοῦ δημοψηφίσματος — «ἡ συγκεκαλυμμένη δημοκρατία» — ἐγκατελείφθη· ἠλθεν ὅμως νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ νὰ τεθῇ πολιτειακὸν ζήτημα κατὰ τὰς ἐκλογάς, διὰ τῆς ἀναπετάσεως τῆς Δημοκρατικῆς σημαίας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον εἰς ὅλον τὸ ἀντικωνσταντινικὸν στρατόπεδον.

Καὶ ἰδοὺ ἀμέσως τὸ τηλεγράφημα τοῦ Βενιζέλου πρὸς τοὺς κορυφαίους τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Θεωρεῖ βαρύτατον καὶ ὀλεθρίον πολιτικὸν σφάλμα, — τηλεγραφεῖ ὁ Βενιζέλος — νὰ ρυμουλκηθῇ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀπὸ τὴν Δημοκρατικὴν ὁμάδα, κατερχόμενον εἰς τὰς ἐκλογὰς ὡς Δημοκρατικόν.

Καὶ τώρα τί θὰ γίνῃ; Ὁ Βενιζέλος συμβουλεύει: Δύναντοι νὰ καταρτίσουν κοινοὺς συνδυασμοὺς οἱ Φιλελεύθεροι μὲ τοὺς Δημοκρατικοὺ,, χωρὶς νὰ θέσουν πολιτειακὸν ζήτημα. Οἱ Δημοκρατικοὶ ὅμως ἐπιμένουν εἰς τὰς ἀπόψεις των.

Θὰ ὑπεχωρήσουν, Ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν τὸ ἀντίθετον. Φυσικὰ τὸ ἴδιον θὰ συμβῇ καὶ μὲ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων. Ἐκεῖνο δέχεται νὰ συμπράξῃ ὑπὸ ἕνα ὅρον. Νὰ διατηρῆσῃ τὴν ἀπόλυτον ἀνεξαρτησίαν του καὶ τὴν αὐτοτέλειάν του.

Παρὰ ταῦτα ἂς ἐλπίζωμεν. Ἂς ἐλπίζωμεν καὶ ἂς εὐχώμεθα. Διὰ τὴν ὁμόνοιαν. Ἐπειδὴ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ μόνη ὑπολειπομένη λύσις θὰ ἦτο μόνον ἡ ἀναλογικὴ ψηφοφορία, ἡ ὁποία ἐν ᾧ εἶναι τὸ δικαιότερον καὶ θαυμασιώτερον ἐκλογικὸν σύστημα ἐμπερικλείει ἀπείρους δυσκολίας καὶ μυρίους κινδύνους τοὐλάχιστον προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὰς μελλούσας ἐκλογάς.

ΜΕ ΤΟΝ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΕΡΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ

(Ἐντυπώσεις τοῦ ἀρχισυντάκτου μας κ. Θ. ΛΕΦΚΙΑ)

— Ὁ Συνδυασμὸς τῶν δεκαπέντε Φιλελευθέρων Δημοκρατικῶν. —Πῶς τὸν ὑπεδέχθησαν τὰ ὡραῖα χωριὰ τῆς Γέρας.—Βροχὴ ὕδατος ἐξ οὐρανοῦ καὶ βροχὴ ἀνθέων ἀπὸ τὰ παράθυρα.— Ὅπου τὸ αὐτοκίνητον μεταβάλλεται εἰς ἀνθοστόλιστον νυκηφόρον ἅρμα.—Θριαμβευτικαὶ ὑψίδες στὴν Πλαγιὰ καὶ στὸν Τρίγωνα. — Μέσα εἰς τὴν ἔκρηξιν τοῦ Πλωμαρίτικου ἡφαιστείου.—Ἡ Ἀνάλυψις τοῦ Ἐκλεκτοῦ καὶ ἡ Δευτέρα Παρουσία.—Λόγοι καὶ ἀντίλογοι.—Ὁ ἀντίλαλος τῶν ζητωκραυγῶν προξενεῖ... πονοκέφαλον.—Ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ δεύτε δὲν τὸν ἐχόρτασαν.—Μὴ τὸν ζητᾶτε, κυροῦλες μου, τὸν... κατέσχον οἱ Πλωμαρίτες!

Τὸ μήνυμα ἦτο ἔγκειρον. Ἤρεσσε ἕνα μάτσο χειτιά, τὸ μοῦτρι μου καὶ τὴν βαλκηνίαν μου καὶ ἔσπευσα εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον τοῦ Συνδυασμοῦ. Τρία αὐτοκίνητα παρατεταγμένα ἐπερίμεναν τὸν ἐρχομὸ τοῦ τελευταίου ἀγγελιοφόρου ὑπουργίου, γιατὶ οἱ ἄλλοι ἦσαν παφύντες! Ὁ attardé ὑπουργὸς κατέφασε σὲ λίγο κι' αὐτός. Μὲ ὅλον τὸ ἀπαιτούμενον δημοσιογραφικὸν θράσος ἐνασβολεύτηκα μέσα στὸ αὐτοκίνητον ὁμιμπους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ἐξεκινήσαμε ὑπὸ τὰ δεισιονιόδη σύνθημα τῶν σφιγκῶν ποὺ ἐσκέφτιζον ἐδῶ νὰ κεῖθε τοὺς ἀρχαίους διβάτες ποὺ ἐπήγαιναν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐκκλησίαν. Διεσχίσαμεν τὴν Λαγκάδαν, τὴν ἐπεστρέψαμεν πρὸς τὴν Λαγκάδαν, τὴν ἐπεστρέψαμεν πρὸς τὴν Λαγκάδαν, τὴν ἐπεστρέψαμεν Ὀλιγγιαδῶς καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ πόλις ἔμεινε πίσω μας ὅταν ἐπλησιάζομεν πρὸς τὴν Παγωνίν.

Ὁ οὐρανὸς φόβερὰ συνεφιασμένος ἀπειλοῦσε βροχήν. Ὁ ἥλιος πρὸς τὸν ἀνατολικὸν ὁρίζοντα ἐπάλαιε μὲ τὰ σύννεφα, καὶ μιὰ ἀκουκουβάνετο ὀλότελα καὶ μιὰ ἐξέχυνεν τοὺς χρυσοὺς δρμαθοὺς τῶν ἀκτίνων του μέσα ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ χάσματα τῶν νεφῶν ποὺ διεκείδευαν μέσα εἰς τὸ μεμὲ οὐρανὸν πέλαγος.

Ἀπεβραδὺς εἶχε βρέξει· οἱ δρόμοι ἦσαν λασπωμένοι γερά· τὸ χῶμα μύριζε δυνατὰ καὶ στὰ μικρὰ λογχωτὰ φύλλα τῶν ἐλιῶν πυκνὲς δροσοσταλίδες τρεμοφέγκιζον σὰν μαργαριταρία. Ὅταν ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς Παγωνῆς ἐρεβολήσαμε τὸν κατήφορο πρὸς τὰ Θέρμα τοῦ Κόλπου, ἐπάνω ἀπὸ κεφαλί μας, διεγράφη ἕνα ὡραῖον οὐράνιον τόξον. Σιγὰ σιγὰ τὰ σύννεφα ἐγίνονταν ἀραιότερα, ἐξέφτυαν, ἐμαδοῦσαν, κι' ὁ οὐρανὸς ἐπρόβαλλεν σὲ ἕξεις κάτω ἀπὸ τὴν ἀσκημη μουτσούνα τῆς συννεφιᾶς. Ἐπροχωρήσαμεν μὲ δλὴν τὴν ταχύτητα.

Τὸ Νεῖπι, τὸ ἑπόμενον τῆς Ἀγάσσου καὶ τῶν τριγυριῶν χωριῶν, ἐφάνησε μπροστά μας ἔρημον, ἔτσι ἔρημον. Μόνον πίσω ἀπὸ τὸ τζομι ἑνὸς μαγαζοῦ δυὸ τρεῖς φαφαὶς φάτσες μᾶς ἀτενίσαν. Οἱ καλοὶ ἀνθρωποι ἐπετάχηκαν στὴν πόρτα μὲ μιᾶς καὶ μᾶς ἔβγαλαν τὰ λιγδεμένα σκεψιά τους. Ἐπροχωρήσαμεν πρὸς τὸν Πολιόκηπο.

Οἱ ἀγαπητοὶ Πολιοκηπαῖοι ἐπερίμεναν εἰς τὰ πρόθυρα. Οἱ πρεσβεῖοι τοῦ χωριοῦ, τὸ προεδρεῖο τοῦ ΣΕΣ καὶ ὅλος ὁ ἀγροτικὸς λαὸς τοῦ χωριοῦ, συνηγμένος εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ, ὑπεδέχθη τὸν Ἐκλεκτὸν καὶ τὴν συνοδείαν του.

Μέσα εἰς τὸ κεντρικὸν καφενεῖον τοῦ Ἱππεικὴ γίνεται ἡ δεξίωσις καὶ ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ ἐξώστου τοῦ καφενείου αὐτοῦ, κατασκλισμένου μὲ μυρτιὲς καὶ σημαιοῦλες, ὁ κ. Παπανδρέου ὁμιλεῖ πρὸς τὸ πλῆθος. Νομίζω περιττὸν νὰ εἰπῶ τί εἶπε καὶ τί ἐντύπωσι ἔκαμε. Κατὰ τὸ διάστημα ποὺ μιλοῦσε προσπαθοῦσα νὰ διακρίνω ἐπάνω στὶς φυσιογνωμίες τῶν χωρικῶν τὴν ψυχικὴν ἐπενέργειαν τῶν ὡραίων λόγων του. Ἐκείνη ἡ βαθειὰ προσήλωσι τῶν ἀπονηράτων ματιῶν τους, τὸ τρεμούλιασμα τῶν χειλιῶν, τὸ φούσκωμα τῆς καρδιᾶς ποὺ κάθε τόσο ἐξέσπανε σὲ ζητωκραυγὲς οὐρανόλαλες, ἐμαρτυροῦσαν ὅλη τὴ συγκίνηση ποὺ αἰσθάνονταν οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἀνθρωποι. Μίλησε κατόπιν ὁ κ. Λαδᾶς. Ὡραῖα λόγια, παθητικά, αἰσθηματικά, γεμάτα νόημα καὶ κρίση καὶ εἰλικρίνεια. Οἱ ἐφεδροι τὸν ἐπευφήμησαν μὲ ζωηρότητα ἰδιαίτερη.

Ἔπειτα μᾶς ἀδδήγησαν στὴν ἐκκλησία. Ἔγινε δοξολογία ποὺ τὸ τέλος της ἐπεσήμανεν ὁ παπᾶς μέσα στὸ Ἱερὸ μὲ ἕνα βροντερὸ καὶ ἐνθουσιῶδες: ;ζήτω ὁ Παπανδρέου!

Ἐφεύγομεν πλέον ὅταν ἕνα σύννεφο περαστικὸ ἄρχισε μιὰ σιγανὴ ψχαλιστὴ βροχοῦλα, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν οἱ παρθένες τοῦ χωριοῦ ἔριαναν μυρσινόφυλλα καὶ λουλούδια. Ἔτσι βαδίζοντες ὑπὸ διπλὴν βροχὴν διεσχίσαμεν ξανὰ τὸ χωριὸ καὶ ἤρθαμε στὸ αὐτοκίνητά μας. Ἐκεῖ ἕνα θέαμα πολὺ συγκινητικό. Ἄγνωστα χεράκια μετέβαλαν τὸ δημιμπους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ σὰ ἀνθοστόλιστον Ἐπιτάφιον. Τί ὡραῖο!

Μπήκαμε, ξεκινήσαμε καὶ φτάσαμε στὸν Πλακιόδο. Κοὶ κεῖ τὸ χωριὸ μᾶς προϋπαντᾶ. Μόλις πλησιάζει τὸ αὐτὸ ἕνα πλατύστομο ΖΗΤΩ ξεχύνεται ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα. Κατοσυγκινημένος ὁ κ. Παπανδρέου χαιρετᾶ, ὅλο καὶ χαιρετᾶ. Ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ προσφωνεῖ κατωμεσὶ στὴν πλατεῖα κ. ὁ κ. Παπανδρέου προσαγορεύει τὸν ἀγαπητὸ του λαὸ ποὺ δὲν ἔξερε τί νὰ κάνει καὶ πῶς νὰ τοῦ δείξει ΠΟΣΟ ΤΟΝ ΑΓΑΠΑ.

Εἶνε ἀπαραίτητον νὰ σημειώσω πῶς τὸ Α καὶ τὸ Ω τῶν λαϊκῶν ἐκδηλώσεων εἶνε πάντα ὁ Βενιζέλος καὶ ὁ Πλοσπῆρος, οἱ δυὸ ἡλιοὶ αὐτοὶ πάλαι περὶ τοὺς ὁποίους περιστρέφεται ἡ λαϊκὴ ψυχή. Οἱ δρόμοι, τὰ μαγαζιά, τὰ πάντα εἶνε κατεστόλιστα μὲ μικρὲς καὶ μεγάλες εἰκόνες των.

Φεύγουμε καὶ φθάνουμε στὸν Παπάδο. Ὁ Ποπάδος ἐπανηγύριζε τὴ γιορτὴ τῶν Ταξιαρχῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἕνα δεύτερο πανηγύρι προετοιμάζετο γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἀγαπημένου. Μὰ: ἐδέχτηκαν στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ, μὲ ἕνα πελώριο Βενιζέλο, μὲ σημαίες καὶ βιολιὰ καὶ προσφωνήσεις καὶ ὡραῖα μπουκέτα λουλουδιῶν. Ὁ Παπανδρέου ἐνθουσιᾶζε ἀπέγεται πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἀποφασίζω διὰ δευτεραν φορὰν νὰ ἐκκλησιασοῦμ. Κατολαμβάνω ἕνα ἐπίκαιρον σημεῖον καὶ μετ' ὀλίγον τὸν βλέπω ἐξερχόμενον ἐν μέσῳ φρενήτου ἐνθουσιασμοῦ. Ὁδηγεῖται εἰς ἕνα ἐξώστην. Μία ὡραία μελιχρωνοῦλα σκορφαλώνει ἔως ἐκεῖ μὲ ἕνα τεράστιο μπουκέτο χρωματιστό, φουντωτὰ χρυσάνθεμα. Ὁ κ. Παπανδρέου εὐχαριστεῖ καὶ ἡ μικροῦλα Συλφὶς μὲ τὰ μεγάλα ὡραῖα μάτια κατεβαίνει τὴ σκάλα καὶ ἐξαφανίζεται.

Συγχρόνως ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Ὑπουργοῦ ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τὰ πλῆθη. Ὁ συνωστισμὸς κάτω στὴν πλατεῖα δὲν περιγράφεται. Οἱ ἄνθρωποι συβιάζονται ἕνα; ἐπάνω στὸν ἄλλο καὶ οἱ τριγυρινοὶ δρόμοι πλημμυροῦν κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἀνθρώπινες μάζες.

Ἡ φωνὴ τοῦ λομπροῦ ρήτορος κυριαρχεῖ πέρα ὡς πέρα. Νεκρικὴ σιωπή. Προσήλωσις.

Μὲ σθένος ψυχικὸν ἀσύγκριτον, μὲ ἀκατομαχήτου λογικῆς ἐπιχειρηματολογίαν ὁ κ. Παπανδρέου ἐκτελίσσει τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα τοῦ ὑπ' αὐτὸν συνδυασμοῦ, ἀναλύει τὸ πολιτειακὸν πρόβλημα καὶ ἐκθέτει τὰς ἀνέψεις του γιὰ τὰ γενικώτερα ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ τὰ εἰδικῶς ἐνδιαφέροντα τὸν τόπον. Ἡ πίστις τοῦ λαοῦ τῆς Γέρας—σημειώνεν ὅτι ὅλα τὰ χωριὰ εἶχαν συρρεύσῃ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸν Παπάδο — ἐκδηλώνεται σὲ ἀτελεύτητα ζήτω.

— Ζήτω ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία!

— Ζήτω ὁ Βενιζέλος!

— Ζήτω ὁ Πλοσπῆρος!

— Ζήτω ὁ Ποπεδρέου!

— Ζήτω ἡ Μυτιλήνη!

— Ζήτωσαν οἱ πρόσφυγες καὶ οἱ ἔφεδροι!

Ὁ λαὸς ἀλλιφρονεῖ κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἐνθουσιασμόν. Διακρίνω μερικοὺς γέρους ποὺ κλαίνε. Ὁ κ. Παπανδρέου τελειώνει. Τὸν βλέπω καὶ μοῦ φαίνεται τόσον συγκινημένος, ὅσο δὲν τὸν εἶδα ποτέ.

Ἂν θυμοῦμαι καλά, στὶς προηγούμενες ἐκλογὲς ἡ Γέρα τὸν ἔβγαλε πρῶτο τὸν Παπανδρέου. Σήμερα μοῦ δίδεται ἀφορμὴ νὰ θαυμάσω τὴ σταθερότητα τῶν αἰσθημάτων τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπέναντι ἑνὸς πολιτικοῦ ὁ ὁποῖος κατόρθωσε νὰ γίνει ἰνδάλμα μιᾶς πίστεως θρησκευτικῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἀνικαίμενον τῆς πλέον ζωντανῆς καὶ βαθειᾶς λατρείας.

Τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Παπανδρέου ἐπακολουθεῖ μιὰ δυνατὴ προσφώνησις τοῦ ἐφέδρου ὑπουργοῦ κ. Βούρνου Καραπαναγιώτη. Μιλεῖ ἁπλᾶ καὶ ζωντανά.

Μέσα ἀπὸ τὰ λόγια του διακρίνεται ὁ ἀτσαλένιος τίμιος χαρακτήρας τοῦ πολεμιστοῦ αὐτοῦ καὶ νέου ἀνθρώπου, ποὺ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του εἶναι ἀνοικτὰ πρὸς τὰ μεγάλα ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ ἡ καρδιά του πάλλεται τοῦ ἐλληκρινεστέρους πατριωτικοὺς παλμούς. Αἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ ἀπὸ ἐκεῖ πρώτην στιγμὴν ἀποτελοῦν μίαν τιμητικὴν ἀναγνώρισιν.

Κατ' ἀπαίτησιν τῶν ἐφέδρων, ὁ ἕτερος τῶν ὑπουργείων τῆς τάξεως, κ. Λαδᾶς τοὺς ἀπευθύνει λίγα θερμὰ εὐχαριστήρια λόγια. Εἶνε χαρακτηριστικὸν ὅτι οἱ ἔφεδροι ὑποψήφιοι γίνονται ἀνεκαίμενον τῶν θερμοτέρων ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀγροτικοῦ λαοῦ.

Ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸν λαὸν ἔληξε. Σχηματίζεται μιὰ μακροτάτη διαδήλωσις ἡ ὁποία μὲ τοὺς Δεκαπέντε ἐπὶ κεφαλῆς φθάνει ἕως τὸ ἀρχοντόσπιτο τοῦ κ. Βρανᾶ ποὺ περιμένει. Ὁ λαὸς σκορπίζεται. Ὁ κ. Παπανδρέου στὸ πρῶτο μαρμάρινο σκαλοπάτι σταματᾶ. Ἕνας καταρράκτης ἀπὸ πέταλα λουλουδιῶν χύνεται ἐπάνω του ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ παλκονιοῦ. Διακρίνομεν ἐκεῖ ἐπάνω τὴ μικροῦλα Συλφίδα καὶ ἕνα κοπιδὶ ἀλόκληρο Κατηφόρων. Λιγερὰ κορμάκια, γοητευτικὰ προσωπάκια. Θαρρῶ πῶς βλέπω μιὰν εἰκόνα Ταναγραίας χάρματος, καὶ μισοθυμοῦμαι ἕνα στίχο τοῦ Σολωμοῦ:

«Κ' οἱ σεμνὲς δέσποινες Ἑλλήνων ἐσκορποῦσαν ἄνθη μὲ χέρια ποὺ ἐνάμιζες πῶς ἦταν τῆς Λύρουλας». Σωστὲς Ἀβρούλες, ὅλες αὐτὲς; ἐκεῖ δί, ποὺ τὰ λευκὰ χεράκια των ἐσκορποῦσαν κίνιστρα λουλουδιῶν στὸ πέρασμά του.

Μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ ἐπαινέσω ξεχωριστὰ τὴν κοινωνικὴ εὐγένεια καὶ τὴ διανοητικὴ ἀνύψωση τῶν Γεραγιοτῶν ποὺ φτάνει σὲ βαθμὸ τέτοιο ὥστε νὰ αἰσθανόμαστε ντροπὴν, βλέποντας πόσο ὑστερούμε σὲ πολλὰ ἡμεῖς οἱ πρωτευουσιάνοι. Νοί, ναί! Ἐκεῖ, μέσα στὸ ταπεινὸ ἀγροτικὸ περιβάλλον, μέσα εἰς ἕνα κύκλον χωριάτικης ἀπλότητος, οἱ Γεραγῶτες ἔχουν ἀνεπτύξει ἕνα δικό τους πολιτισμὸ ποὺ διατηρεῖται ἀπρόσβλητος ἀπὸ κάθε ξενικὴν πρὸς τὸν τόπο καὶ τὴ ζωή τὸν ἐπιρροή.

Ἐκεῖνο ποὺ ἰδιαιτέρως χαρακτηρίζει τὸν πολιτισμὸν αὐτόν, εἶνε ἡ ξεχωριστὴ καλαισθησία ποὺ παρατηρεῖται σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς των καὶ σ' αὐτὴν τὴν καθημερινὴ ἐθιμοτυπία των. Ἔχω τὴ γνώμη πὼς αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἀφομοίωση ποὺ ἔπαθεν ὁ ἐπίκτητος Εὐρωπαϊσμὸς μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ τόπου. Ἡ ψευτιὰ τοῦ Εὐρωπαϊσμοῦ, τὸ ψιμμύθιο τῆς ψευτοευγένειας, οἱ πλαστοὶ τρόποι μιᾶς ὑποκριτικῆς λεπτότητος κοινωνικῆς, λείπουν ὁλότελα καὶ στὴ θέση τους παρατηρεῖται μιὰν εὐγένεια συμπεριφορᾶς ὅλως διόλου ἀνοιχτὴ καὶ εἰλικρινῆς, μιὰ λεπτότης ἠθῶν ὅλως διόλου ἀνυπόκριτη καὶ φυσικὴ καὶ ὡραία.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Ο ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ

ΥΠΕΡΕΞΕΧΕΙΛΙΣΕ

Ὁ ἀνώνυμος κ. Β. τῆς «Σάλπιγγος» ὁ μὴ ὑπογράψας σὰν ἄνδρας τὰ λιβελλογραφήματά του, ἄ; μάθῃ ἀφοῦ θέλουν φλῶνταις δὲν θέλει νὰ ἰδῇ, ἢ κ' ἂν τὸ βλέπει δὲν θέλει νὰ τὸ νιώσῃ, γιατὶ σὰν ἀσπάλακας ζῇ μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ἀνονυμίας, τοῦ μίσους καὶ τῆς κακεντρεχείας, ὅτι ὁ Παπανδρεϊσμὸς στὸ Πλωμάρι ὑπερεξεχείλισε τόσον ἀσυγκράτητα στὴ λαϊκὴ ψυχή, ὥστε νὰ ξεσπᾷ σὲ κάθε εἴδους λαϊκὴ ἐκδήλωσι ἀφοσιώσεως πρὸν τὸ **Ἐκλεκτόν** της.

— Ὁ κεντρικὸς ΣΕΣ τῶν ἐφέδρων Πλωμαρίου τὸν ἀνεκήνυξε παμψηφεὶ ὑποψήφιόν του.

— Χθὲς Κυριακὴν φήμη ἁπλῆ διέδραμε ὅτι θὰ ἔλθῃ **Ἐκεῖνος** καὶ ἤρκεσε γιὰ νὰ ξεφυτρώσουν στὴ στιγμὴ πελώριες θριαμβευτικὲς ὑψίδες; στὰ γαιτονικά μας χωριὰ Πλαγιὰ καὶ Τρίγωνα ἀπ' ὅπου θὰ διήχετο κι' ὁ κόσμος ὅλος στὸ δρόμο μὲ μουσικὲς ἀναμένοντας **Αὐτὸν** ξεχύθηκε ὅλη τὴ μέρα μὲ δάφνες καὶ μύρτα στὰ χέρια.

— Ἀντιπροχθὲς βράδυ πηγαίνοντας στὸ γραφεῖομου εὐρέθηκα μαζὺ μὲ τὸν Ι. Ράλλη γιατρὸ καὶ Χ. Στεφανίδην διδάσκαλον περικλείσμένος στὴν Ἀγορὰ ἀπὸ ἕνα πλῆθος λαοῦ χειρονομοῦν καὶ φωνάζον μέχρι τρίτου οὐρανοῦ «τὸν θέλουμε». Ἐν ᾧ δὲ ἀκόμα δὲν ἠξεύραμε τί συμβαίνει ὁμάδες διαδηλωτῶν μᾶς ἀνέθεσαν μαζὺ μὲ τὸν Π. Χαλδέζον νὰ πᾶμε στὸν κ. Δήμαρχον καὶ νὰ εἰποῦμε ὅτι «δὲν θὰ διαλυθοῦν ἐὰν δὲν συνέλθῃ ἀμέσως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον γιὰ νὰ ὀνομάσῃ ἐπίτιμον συνδημότην μας τὸν Παπανδρέου» — Μετέβημεν. — Ὁ κ. Δήμαρχος; λόγῳ τοῦ ἀδυνάτου τῆς συγκλήσεως; τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τὴν ὥραν ἐκείνην μᾶς παρεκάλεσε νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν ζητωκραυγοῦζουσαν κατωφὶ λαϊκὴν μᾶζαν καὶ ἐπιμένουσαν νὰ συνέλθῃ τὸ Δημ.Συμβούλιον νὰ διαλυθῇ καὶ ἡ λαϊκὴ αὐχὴ θὰ ἐκτελεσθῇ. Καὶ τότε ἀπὸ τὸν ἐξώστην τοῦ Ἀθανασιαδείου συνέστησα τὸ πλῆθος νὰ διαλυθῇ καὶ ἡ αὐχὴ του διεβάσθη ἁρμοδίως.

— Ἔτσι κ. Β. εἶναι τὰ πράγματα καὶ χρειάζεται μεγάλη δόσις κακῆς πίστεως καὶ ἀδιαντροπιᾶς γιὰ νὰ γραφοῦν αὐτές σου αἱ συγκεκριμένοτητες.

— Δυστυχῶς γιὰ σὲ καὶ τοὺς σὰν κ' ἐσέ, δὲν χρειάζεται τὸ Πλωμάρι ἀγορεύσεις καὶ προεκλογικοὺς λόγους γιὰ νὰ καταλάβῃ τί εἶναι ὁ Παπανδρέου μπροστὰ στὲς γνωστὲς κάλπικες; μανέδες, ἀλλὰ μόνον **συστάσεις** καὶ ἀγορεύσεις στὸ Λιὸ **νὰ μετρειάζῃ** τὰς πρὸς τὸν Ἐκλεκτόν του ἐκδηλώσεις.

— Ἔ! Δὲν πιστεύω καὶ σὲ κάθε ὑποψήφιον νὰ συμβαίνουν αὐτὰ καὶ τέτοιες ἐκδηλώσεις.

— Τί λέτε κ. Ἀνώνυμε;

— Μὰ τί τὰ θέλεις. Γιὰ ν' ἀνοίξῃς στὸ φῶς τὰ μάτια σου δὲν ἔχας παρὰ νὰ παρευρεθῇς σὰν θὰ ἔλθῃ **Ἐκεῖνος** ὁπότε θὰ πάρῃς ἔμπρακτον ἀπάντησιν στὶς ἀνοησίες σου.

Πλωμάρι ον 19 —11—23

Π. Τρωΐζης. Δικηγόρος.

Σ. Σ. Καὶ τί ἀπάντησιν ποὺ θὰ ἔπερνεν ὁ ἀλιτηριος ἐὰν ἐτύχαινε χθὲς στὸ Πλωμάρι!

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΤΟΥ Α'ΓΒΑΛΙΟΥ

Ἡ «Γκραβαλὶκὴ Φωνὴ» ἐκυλοφόρησε χθὲς γράπτη ἀπὸ κακοήθεια καὶ ψευτιά. Ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀσχοληθοῦμεν μὲ τὸ ὑποκείμενον αὐτὸ ἐπὶ τέλους! Γκραβαλὴς ἂν καὶ γνωζίζαμε ὅτι ξεπέφτει κατένας καὶ τὸ ὄνομά του μόνον ὅταν προφέρει. Τὸ πράτομεν ὅμως χάριν τῶν ἀδελφῶν Ἀϊβαλιωτῶν. Διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν ἀκόμη μίαν φορὰν ὅτι εἶνε **αἴσχος** νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸν κόσμον ὡς ἐκπροσωπούμενοι ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπον **ποιότητος** Γκραβαλῆ. Τὸ Ἀϊβαλὶ, τὸ ἄνθος τῆς διανοήσεως, τῆς ἐνημότητος, τῆς φιλεργίας!

Κρίμα! Δι' αὐτὸ ἀσχολούμεθα μὲ αὐτὸν— παρ'ὅλην τὴν ἀηδίαν ποὺ αἰσθανόμεθα.— Χάριν τοῦ Αἰβαλιοῦ. Χάριν τῶν ἀδελφῶν Ἀϊβαλιωτῶν. Διὰ τὴν **ἀξιοπρέπειαν** των. Διὰ τὴν **ἡσυχίαν** των. Ἐπὶ τῶν συκοφαντιῶν του κατὰ τοῦ κ. Παπανδρέου, τοῦ Νομάρχου καὶ ἡμῶν δὲν ἔχομεν οὔτε ὀρεξὶν οὔτε ὑποχρέωσιν νὰ ὁμιλήσωμεν. Ἡ Νομαρχία καὶ ἡ περίθαλψις ἔχουν καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὸ **καθῆκον** νὰ διαφωτισουν τὸ κοινὸν μὲ μίαν ἀνακοίνωσίν των καὶ νὰ στείλουν τὸν κατεργάρην αὐτὸν κύριον εἰς τὴν Εἰσαγγελείαν. Πρᾶγμα ποὺ ἀσφα

καὶ δυστυχεῖς Ἀϊβαλιῶτες, ποὺ προσβάλλει τὸ ὄνομά σας, καὶ προσπαθεῖ παντοιοτρόπως νὰ ἐκμεταλλευθῇ καὶ πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ χάριν τοῦ αὐθέντου του κ. Παρίτση τὴν προσφυγικὴν ὑπόθεσιν, κατασυκοφαντῶν ἀναιδέστατα καὶ μὲ τὸ θράσος ποὺ διακρίνει τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἠθικῆς του ὑποστάσεως, τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα.

Ἀλλ' ἡμεῖς εἰδοποιοῦμεν τὸ δημοσιογραφικὸν αὐτὸ ἔλκος—τὸ *«βγαλτὸ»* τῆς «Σάλπιγγος» νὰ ΒΟΥΒΑΘΗ. Νὰ *βουβαθῇ* καὶ νὰ σκάσῃ. Διότι ἐὰν ξαναβγάλῃ *πίχ!* θὰ εἴμεθα εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ μίαν ἄλλην ἀκόμη — ἀπὸ τὰς ἀτελειώτους — ἐντιμον πράξιν του, ἄμεσον σχέσιν ἔχουσαν μὲ τὸ προσφυγικὸν Τεμένον, ὁπότε ὄχι μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπόκρυφος μεγαλόσχημος ὑπάλληλος τῆς περιθάλψεως θὰ τρεβοῦν τὰ μαλλιά των εἰς αἰῶνα τὸν ἀπαντα. . .

Ο ΜΟΥΧΑΜΕΤΗΣ

«Κλῆθεις ἐπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Κονδύλη, ἀναχωρεῖ εἰς Ἀθήνας ὁ πολιτευτὴς Λέσβου κ. Ν. Παρίτσης». Ἔγραψε χθὲς ἡ ψευδολόγος παραφυὰς τῆς «Σάλπιγγος» «Γραφαλίκη Φωνή». Καὶ ἐπεύθυμήθημεν : «Ὅταν ὁ Μωάμεθ εἶδεν ὅτι δὲν ἐκινήθη τὸ ὄρος πρὸς αὐτόν, ἐκινήθη ἐκεῖνος πρὸς τὸ ὄρος».

ΤΟΠΙΚΑ

— Ἐκ Λήμνου

Ὁ κ. Ἀνάκιος ἀφιχθεὶς εἰς Λῆμνον ἔγκειται εὐθυνοειδῶς δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Δημενεῖκοῦ Λαοῦ.

Ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ «Πανελληνίου» ἐξεφώνησε λόγον ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν ἐντιμιῶν καὶ τῶν προσφύγων, ζητωκραυγαζουσῶν ὑπὲρ τοῦ Πλαστήρα Βενιζέλου καὶ Παπανδρέου.

Ὁ κ. Ἀνάκιος ἐδήλωσεν ὅτι ἐτάχθη μὲ τὴν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ κ. Παπανδρέου μερίδα, ὅτοι διερλέπει εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Παπανδρέου τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν εὐρεῖαν πολιτικὴν ἀντίληψιν.

Προσέθεσεν ὅτι τὴ βοηθεῖ καὶ τὸν λοιπὸν πολιτευομένων Λέσβου, ὡς κατορθωσῇ ὁ διακανονισμὸς ὅλων τῶν τοπικῶν ζητημάτων.

Τὸ τεῦος τοῦ λόγου ἐκάλυψαν βροντώδεις ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βενιζέλου τοῦ Πλαστήρα τοῦ Παπανδρέου καὶ τοῦ Ἀνάκιου.

Ψεῦτες καὶ συκοφάντες

Κατατίθεται σημειοῦμεν ἀνακοινωθὲν ἐκδοθὲν παρὰ τοῦ Γραφείου Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως Λέσβου σχετικῶς μὲ τὰς διεφθορὰς κακοηθείας τὰς ὁποίας ἐκυκλοφόρησε τὸ ἠνωμένον ἐργοστάσιον Παριτσοΐ χράβαλη εἰς βάρος διαφόρων τιμίων ἀνθρώπων.

Ἀνακοινωθὲν

Τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 36 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος «Προφυλακῆς Φωνῆς» καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀλήθειες» ἀναγραφόμενα εἶναι τελείως ἀνυπόστατα.

Διότι ὁ ἡμερομίσθιος ὑπάλληλος Εὐστρατιος Περέλλης ἀπεσπασμένος ὡς παρὰ τῷ Δήμῳ ἀποσχολεῖται μὲ τὴν πλήρωσιν τῶν προσφύγων προνοφεῶν θετικὴν καὶ ἱκανὴν ὑπηρεσίαν ὑποβοηθήσας πολλαπλῶς πρὸς ἀδιαφόρβητα τεκμήρια τὴν πολιτογράφησιν τῶν προσφύγων.

Ἡ ὑπηρεσία Περιθάλψεως οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν ἐδόσεν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 36 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος ἀναφερομένων ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Δήμῳ ἀποσχολεῖται μὲ τὴν πολιτογράφησιν τῶν προσφύγων προνοφεῶν θετικὴν καὶ ἱκανὴν ὑπηρεσίαν ὑποβοηθήσας πολλαπλῶς πρὸς ἀδιαφόρβητα τεκμήρια τὴν πολιτογράφησιν τῶν προσφύγων.

Ἡ ὑπηρεσία Περιθάλψεως οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν ἐδόσεν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 36 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος ἀναφερομένων ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Δήμῳ ἀποσχολεῖται μὲ